

6. PAŠNODARBĪBU MĀCĪBU METODE LATVIEŠU SKOLĀS

Atbalsts rokas grāmatas un nodarbību izdošanai, kas paredzētas bērniem
no pirmskolas līdz 4. klasei

DARBA VEICĒJA: Dace Copeland, 5648 Susan Avenue, Kalamazoo, MI 49004. Tālr. 616-345-3304.

PROJEKTA APRAKSTS. (Dace Copeland). Latviešu valodas pamati ir ļoti svarīgi bērnu izglītībai. Dzīvojot mūsdienu apstākļos, jāmeklē veidi, kā ieinteresēt bērnus latviešu valodā. Mācīšanās un mācību viela jāpadara saistošākas. Pašnodarbību metode lieto līdzšinējos ALA-s Izglītības biroja izstrādātos mērķus, izmantojot progresīvu mācīšanās sistēmu. Citi skolotāji ir izteikuši lielu interesi šīs metodes lietošanā, bet trūkst vadlīniju jeb rokas grāmatas pašnodarbības mācību metodei. Skolotāji vēlas arī kopijas no jau izdomātām un izgatavotām nodarbībām, vai norādījumiem, kā pagatavot un lietot šīs nodarbības. Sagatavotie materiāli ir domāti bērniem ar latviešu valodas zināšanām. Nodarbības var sekmīgi lietot arī māj mācībā. Pašnodarbību mācību metodi varētu lietot arī latviski mazprātēju vai neprātēju grupās, attiecīgi izstrādājot piemērotas nodarbības.

Apmēram 200-250 lappušu biezai rokas grāmatai paredzētas divas daļas: pirmajā daļā būs apraksts par pašnodarbības mācību metodi, kā to izveidot un lietot, kā iekārtot telpas un kā pārbaudīt un izvērtēt bērnu zināšanas. Otrā daļā paredzēti pamata nodarbību kartīšu komplektu apraksti katrai no attiecīgajām klasēm (pirmskolai, 1. klasei, 2. klasei, 3. klasei un 4. klasei) katram no trim priekšmetiem (latviešu valodai, lasīšanai un rakstīšanai) ar sīkiem paskaidrojumiem kā gatavot un lietot katru nodarbību.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 3,500 neatmaksājamu piešķirumu.

Budžets.

I daļas apraksta izstrādāšana (40 stundas x \$ 7 stundā)	\$ 280
II daļas pirmskolas, 1. klases un 2. klases pamata nodarbību aprakstu izstrādāšanai (300 stundas x \$ 7 stundā)	\$ 2,100
Pārrakstīšana (200 lapp. x \$ 2.00 par lappusi)	\$ 400
Grafiskajam iekārtojumam (10 stundu x \$ 7 stundā)	\$ 70
Ilustratoram	\$ 200
<u>Kopā</u>	<u>\$ 3,050</u>

ATSAUKSMES:

Biruta Zommere. "Daces Koplandes pašnodarbību metode dod bērnam iespēju pašdarbības ceļā mācīties interesanti un individuāli katram savā zināšanu līmenī. Lai šī vērtīgā pašnodarbību mācīšanas metode būtu pieietama visām latviešu skolām, tā ir jāapraksta un jāilustrē visā pilnībā. Šāda izstrādāta pašdarbības mācību viela būtu lietojama ne tikai latviešu skolās, bet arī latviešu ģimenēs māj mācībām."

Jānis Grants, Kalamazū latviešu skolas skolotājs un vecāku padomes priekšsēdis. "Man ir bijusi izdevība labi iepazīties ar Daces Copelandes izveidoto Pašnodarbību mācību metodi. Pēc tās divi gadi ir mācījies mans 7 g.v. dēls. Bet vērojot klasē, nodarbību laikā arī citus bērnus, pārsteidz bērnu lielā interese uzdevumus veicot. Viņi to dara it kā rotaļājoties. Bērnus pat var pamanīt zināmu sacensības garu, jo daudzām nodarbībām ir arī "pretpēlētājs". Bērnus tiek attīstīta vēlētāšanās pēc iespējas vairāk uzdevumu veikt."

7. RĪGAS DOMA ZĒNU KOĶA TURNEJA

Atbalsts koŗa turnejai Ziemeļamerikā

DARBA VEICĒJA: Hudsonas ielejas Latvieŗu biedrība. Sarīkojumu vadītājs: Ķirts Zeidenbergs, 65 Cedar Road, Katonah, NY 10536. Tālrs. 914-232-7438.

PROJEKTA APRAKSTS (Ķirts Zeidenbergs). Rīgas Doma Zēnu koris, agrākais E. Dārziņa vidusskolas zēnu koris, rīkos apmēram četras nedēļas garu koncerta turneju Ziemeļamerikā 1992. gadā. Turnejā piedalīsies 40 cilvēki. Koncerti paredzēti Bostonā, Ņujorkā, Vašingtonā (DC), Torontā, Klīvlāndē, Kalamazū, St. Luisā, Sinsinati, Čikāgā, Mineapolē, Sanfrancisko, Losandželosā.

Kopš 1969. gada koŗa diriģents ir Jānis Ērenštreits, kā vadībā koris ir koncertējis dažādās PSRS un Eiropas pilsētās, ieskaitot Beļģiju un Franciju. 1990. gadā kori ielūdza piedalīties pirmajā *WORLD SUMMIT FOR CHILDREN at UNITED NATIONS*, proti koncertā, kas notika šī vienreizējā notikuma ietvaros Karnegi koncertzālē 29.septembrī. Līdzekļu trūkuma dēļ koris nevarēja piedalīties.

Kā redzams no pievienotajām atsauksmēm, tad koris ir viens no labākajiem savā žanrā. Ziemeļamerikas latvieŗiem un citu tautību koncertu apmeklētājiem koŗa koncerti būs vienreizīgs piedzīvojums. Turneja palīdzēs Ziemeļamerikas mūzikas pasauli iepazīstināt ar šo izcilo kori, tā veicinot latvieŗu kultūras atgrieŗanos pasaulē.

SAIMNIECĪBA. No LF prasa \$ 19,800 kā neatmaksājamu piešķirumu. Red. piezīme: pāris iepriekšējos gadījumos biedrība LF atmaksāja daļu ienākumu. No paskaidrojumiem spriežams, ka tas šoreiz nenotiks.

Izdevumi

Ceļojuma biļetes Ziemeļamerikā	\$ 40,000
Advokāts/ darba tiesību iegūšana	\$ 2,000
Tālrūnis/pasts	\$ 1,500
Reklāma	\$ 1,000
Apdrošināšana	\$ 3,500
Iztika gaŗiem pārbraucieniem	\$ 2,500
Ceļojuma izkārtošana līdz ASV	\$ 5,000
Neparedzēti izdevumi (inflācija, slimnīcas, ārsti, u.t.t)	\$ 5,000
<u>Kopā</u>	<u>\$ 60,500</u>

Ienākumi no sarīkojumiem 12 pilsētās	\$ 40,700
LF prasītais piešķirums	\$ 19,800
<u>Kopā</u>	<u>\$ 60,500</u>

HILB garantē \$ 40,700, pamatojoties uz paredzamajiem koncertu ienākumiem.

ATSĀUKSMES. Raimonds Pauls, Latvijas kultūras ministrs. "Rīgas Doma zēnu korim ir būtiska un izteikta vieta Latvijas mūzikas kultūrā. ... Ne mazums latvieŗu komponistu šim korim ir veltījuŗi savus darbus, viņu vidū arī es ar prieku allaŗ esmu gan rakstījis tam dziesmas, gan kopīgi mūzicējuŗi. ... Teicamas atsauksmes zēni saņēmuŗi no Beneluksa valstu, Vācijas, Francijas, Šveices mūzikas kritikas. Kori ticis atkārtoti uzaicināts piedalīties Vācijas televīzijas Ziemassvētku programmās, bijis arī Verles un Arendāles festivālu dalībnieks."

Dace Apeŗāne. "Esmu noklausījiesies ... Rīgas Doma zēnu kori Latvijā un vairākos ierakstos. Varu tikai apbrīnot šī koŗa augsto mūzikālo līmeni un repertuāra dažādību, par ko rūpējas diriģents Jānis Ērenštreits."

8. LATVIJAS LAUKU KROGI UN CEĻI: ZINĀTNISKS PĒTĪJUMS

Atbalsts lūgts pētījuma izdošanai grāmatā

DARBA VEICĒJS: Arno Teivens, Hj Selanders gata 1B, Gøteborg, S-41674 Sverige. Tālr. 031-214-856.

PROJEKTA APRAKSTS. (Arno Teivens). Zinātnisks pētījums par ceļu un lauku krogu saka-rību, izcelsmi un vēsturisko un sabiedrisko nozīmi Latvijā ir pirmreizējs un lauku celtniecības literā-tūrā līdz šim nav apskatīts.

Lauku krogi ir bijuši ne tik vien saimnieciski uzņēmumi ceļinieku uzņemšanai, bet to izcelsmes laikā Latvijā tie ir bijuši arī latviešu amatnieku celtās pirmās laicīgās ēkas laukos.

Arī vēlākā laikā lauku krogu samērā plašās telpas ir kalpojušas dažādām apvidus sabiedriskās dzī-ves vajadzībām, kā piemēram sanāksmēm, sapulču vietām, zemnieku idejisko kustību (nemieru u.c.) laikos, amatieņu teātra uzvedumiem, u.t.t. ieņemot nozīmīgu vietu lauku sabiedriskajā dzīvē.

Bet krogiem bijusi arī negatīva nozīme, veicinot alkohola lietošanu sabiedrībā.

Manuskripts ir vispusīgs pētījums un materiālu krājums, dokumentējot lauku krogu izcelsmi un veidus, kā arī sabiedrisko nozīmi dažādajos laikos ar nepublicētiem archīvu, mūzeju un oriģinālfo-togrāfiju materiāliem un attēliem.

Daļa lauku krogu ēku Latvijā vēl ir saglabājušās un netiek lietderīgi izmantotas.

Tās restaurējot un īpatni izveidojot, varētu ieinteresēt pat internacionālo tūrismu iepazīt Latviju ar tās novadu īpatnībām, un tā sagādāt ievērību un saimnieciskus ieguvumus visai zemei, kā tas notiek citās valstīs.

Manuskripts sniedz arī šādus ierosinājumus un pat konkrētus plānus nākotnes uzdevumiem.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 6,000 kā neatmaksājamu piešķirumu grāmatas iespiešanai.

ATSAUKSMES: nav saņemtas. Toties Edvīns Vecumnieks ziņo ka Latvijas arhitektu savienība 1990. gada novembrī nolēmusi piešķirt Arno Teivenam Savienības goda biedra nosaukumu, atzī-mējot viņa nopelnus "mūsu tautas celtniecības pieminekļu apzināšanā, glabāšanā un popularizēšanā, strādājot kā Latvijā, tā svešumā." Piezīme: 1990. gadā 25% balsotāju nobalsoja par šo projektu un tas būtu bijis pēc kārtas nākošais piešķiruma saņēmējs, ja LF rīcībā būtu bijis vairāk naudas piešķī-rumiem.

UZMANĪBU!

Lūdzu ievērojiet, ka šogad revīzijas komisija pieņems tikai tos balsošanas materiālus, kam būs 25. septembrā vai agrāks pasta datums! Balsošanas materiāli sūtāmi Aivaram Ronim, 449 South 40th Street, Lincoln, NE 68510, USA.

9. LATVIEŠU SKOLOTĀJU KONFERENCE GAŘEZERĀ

Atbalsts Latvijas skolotāju līdzdalībai skolotāju konferencē Gaŗezerā 1992. gadā

DARBA VEICĒJA: Dr. Gundega Michele, 1503 E 56th Street, Chicago, IL 60637. Tālr. 312-288-3889.

PROJEKTA APRAKSTS. (Gundega Michele). Skolotāju konferences galvenais mērķis ir papildināt Latvijas skolotāju pedagoģisko izglītību, dodot viņiem iespēju iepazīties ar amerikāņu un latviešu skolu darbību ASV, ieskatīties un piedalīties GVV mācību gaitā, kur uzsvērtā jauniešu nacionālā audzināšana, un satikt un iedraudzēties ar savas profesijas kolēģām. Konferences trīs nedēļās paredzētas lekcijas, diskusijas, darbnīcas dažādiem projektiem, izbraukumi un piedalīšanās 3 x 3.

Pirmā šāda konference notika Gaŗezerā 1991. gada vasarā, pie kam desmit Latvijas skolotāji bija braukuši tieši uz šo konferenci. Piezīme: LF padome 1991. gada konferenci atbalstīja ar \$ 2,450 sēklas naudas piešķirumu. Lūdzu skatīt šī apkārtraksta 2. lappusi! Otrai konferencē 1992. gadā paredzēts Latvijas skolotāju skaitu palielināt uz 20. Bez viņiem konferencē piedalīsies arī tie Latvijas skolotāji, kas būs vasarā strādājuši mūsu vasaras vidusskolās un citi latviešu skolotāji no ASV un Kanādas.

Daudzie apspiestības gadi ir bijuši sevišķi grūti Latvijas skolotājiem, un tādēļ liekas, ka vismērķtiecīgākais un iedarbīgākais veids kā palīdzēt Latvijas atjaunošanas un uzplaukšanas gaitai, ir rūpēties par nākotni, par latviešu bērnu izglītību, kuŗu vada un veido Latvijas skolotāji.

SAIMNIECĪBA. No LF prasa \$ 8,000 kā neatmaksājamu piešķirumu.

Budžets.

20 skolotājiem no Latvijas -

Transports no Ņujorkas un atpakaļ (busiņa īre, benzīns, u.c.)	\$ 6,000
Veselības apdrošināšana (20 x \$75)	\$ 1,500
Uzturs Gaŗezerā (20 x 3 x \$75)	\$ 4,500
Dalības maksa 3 x 3 (20 x \$ 75)	\$ 1,500
Konferences materiāli	\$ 1,500
Dažādi	\$ 1,000
<u>Kopā</u>	<u>\$ 16,000</u>

Projekta iesniedzēja paskaidro, ka pusi no paredzētā budžeta sagādās Gaŗezera vidusskola, dažādi citi fondi un īpašas ziedojumu akcijas.

ATSAUKSME:

Rūta Prauliņa, ALA-s Izglītības biroja vadītāja. "Latviešu skolotāju konference, ko plāno Dr. Gundega Michele, notiks Gaŗezerā no 1992. gada 4. līdz 25. augustam. Projekts radies apsverot kā vislabāk izmantot latviešu sabiedrības ierobežotos līdzekļus, radot iespēju Latvijas skolotājiem iepazīties ar rietumu zemju skolu un audzināšanas sistēmām.

Turpmāk Latvijas skolu sistēmai ir jāpārkārtojas uz demokratisku principu bāzes. Tas vissekmīgāk notisk tad, ja skolotāji varēs iepazīties ar demokratisku valstu skolu darbu."